

Polszczyzna historyczna - laboratorium komparatystyczne Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Polonistyczno-filozoficzne studia nauczycielskie		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność -		Kod zajęć 03PFNS.22K.07468.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia drugiego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Sylwia Karolak, Agnieszka Słoboda		
Prowadzący zajęcia	Marcin Kuźmicki, Agnieszka Piotrowska-Wojaczyk, Agnieszka Słoboda		
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3	

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zaznajomienie z modelem opisu języka polskiego (jego systemu, leksyki, stylów funkcjonalnych, a także pisowni) w ujęciu diachronicznym i komparatystycznym.
C2	Wskazanie cech różnicujących i utożsamiających języka polskiego na tle innych języków słowiańskich, indoeuropejskich i pozostałych języków świata z perspektywy genetycznej i typologicznej.
C3	Ukazanie współczesnego języka polskiego jako efektu przemian, jakie zachodziły w jego strukturze we wcześniejszych okresach jego istnienia.
C4	Wykształcenie umiejętności lingwistycznej interpretacji tekstów dawnych, prowadzonych z perspektywy diachronicznej.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	referuje poglądy na temat historycznego rozwoju języka polskiego oraz innych języków słowiańskich, ich relacji do języka prasłowiańskiego rozumianego jako hipoteza naukowa oraz do języka staro-cerkiewno-słowiańskiego jako najdawniejszego słowiańskiego języka literackiego, dziś martwego,	PFN_K2_W01, PFN_K2_W02, PFN_K2_W05	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna
W2	omawia rolę wiedzy o historycznym rozwoju języków słowiańskich w całości kształcenia wiedzy o języku, kulturze i komunikacji międzyludzkiej.	PFN_K2_W02, PFN_K2_W05, PFN_K2_W09	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi czytać ze zrozumieniem i samodzielnie komentować prace teoretyczne z zakresu językoznawstwa (zwłaszcza diachronicznego) oraz prawidłowo posługiwać się podstawowymi pojęciami i terminami z zakresu językoznawstwa diachronicznego,	PFN_K2_U01, PFN_K2_U02, PFN_K2_U03, PFN_K2_U08, PFN_K2_U11	Kolokwium pisemne
U2	potrafi omówić rolę i efekty wzajemnego oddziaływania na siebie języków słowiańskich w trakcie ich rozwoju historycznego ze szczególnym uwzględnieniem roli języka polskiego,	PFN_K2_U02, PFN_K2_U07, PFN_K2_U08	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów do czynnego uczestniczenia w zespołowym rozwiązywaniu problemów z zakresu lingwistycznej interpretacji polskich i słowiańskich tekstów dawnych.	PFN_K2_K02, PFN_K2_K03, PFN_K2_K04, PFN_K2_K05, PFN_K2_K07	Kolokwium ustne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
-----	-----------------------------	------------------------------	-------------

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Ogólna charakterystyka języka prasłowiańskiego.	W1, W2, U1, K1	Konwersatorium
2.	Ogólne warunki i przebieg postawiania literackich odmian języków słowiańskich.	W1, W2, U1, U2, K1	Konwersatorium
3.	Rozwój alfabetów słowiańskich.	W1, W2, U1, U2, K1	Konwersatorium
4.	Rozpad wspólnoty prasłowiańskiej (fonetyka, słownictwo).	W1, W2, U1, U2, K1	Konwersatorium
5.	Wpływ polszczyzny na inne języki słowiańskie.	W1, W2, U1, U2, K1	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda ćwiczeniowa, Metoda badawcza (dociekania naukowego), Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	<p>Warunki zaliczenia: aktywne uczestniczenie w zajęciach, przygotowanie prezentacji, uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium ustnego i pisemnego.</p> <p>Kryteria oceniania: bardzo dobry (bdb; 5,0): bardzo dobra znajomość poglądów na temat historycznego rozwoju języka polskiego oraz innych słowiańskich języków literackich, miejsca polszczyzny wśród innych języków słowiańskich, wysoka świadomość roli wiedzy o historycznym rozwoju języków słowiańskich w całości wiedzy o języku, kulturze i komunikacji międzyludzkiej, bardzo dobra sprawność prezentowania węzłowych problemów dotyczących historycznego rozwoju języka polskiego z perspektywy porównawczej (słowiańskiej)</p> <p>dobry plus (+db; 4,5): jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami zwłaszcza w zakresie wymagających samodzielności: prezentowania węzłowych problemów dotyczących historycznego rozwoju języka polskiego z perspektywy porównawczej (słowiańskiej)</p> <p>dobry (db; 4,0): dobra znajomość poglądów na temat historycznego rozwoju języka polskiego oraz innych słowiańskich języków literackich, miejsca polszczyzny wśród innych języków słowiańskich, wysoka świadomość roli wiedzy o historycznym rozwoju języków słowiańskich w całości wiedzy o języku, kulturze i komunikacji międzyludzkiej, dobra sprawność prezentowania węzłowych problemów dotyczących historycznego rozwoju języka polskiego z perspektywy porównawczej (słowiańskiej), wykazująca jednak szerszy niż wyżej zakres niedociągnięć</p> <p>dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca znajomość poglądów na temat historycznego rozwoju języka polskiego oraz innych słowiańskich języków literackich, miejsca polszczyzny wśród innych języków słowiańskich, zadowalająca świadomość roli wiedzy o historycznym rozwoju języków słowiańskich w całości wiedzy o języku, kulturze i komunikacji międzyludzkiej, sprawność prezentowania węzłowych problemów dotyczących historycznego rozwoju języka polskiego z perspektywy porównawczej (słowiańskiej) wyróżniająca się stosunkowo dużym stopniem niesamodzielności</p> <p>dostateczny (dst; 3,0): ogólna znajomość poglądów na temat historycznego rozwoju języka polskiego oraz innych słowiańskich języków literackich, miejsca polszczyzny wśród innych języków słowiańskich, ogólna świadomość roli wiedzy o historycznym rozwoju języków słowiańskich w całości wiedzy o języku, kulturze i komunikacji międzyludzkiej, sprawność prezentowania węzłowych problemów dotyczących historycznego rozwoju języka polskiego z perspektywy porównawczej (słowiańskiej) wyróżniająca się bardzo dużym stopniem niesamodzielności</p> <p>niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca znajomość poglądów na temat historycznego rozwoju języka polskiego oraz innych słowiańskich języków literackich, miejsca polszczyzny wśród innych języków słowiańskich, niewielka świadomość roli wiedzy o historycznym rozwoju języków słowiańskich w całości wiedzy o języku, kulturze i komunikacji międzyludzkiej, niezadowalająca sprawność prezentowania węzłowych problemów dotyczących historycznego rozwoju języka polskiego z perspektywy porównawczej (słowiańskiej)</p>

Literatura

Obowiązkowa

1. L. Moszyński, Wstęp do filologii słowiańskiej, Warszawa 2006.
2. H. Dalewska-Greń, Języki słowiańskie, Warszawa 1997.
3. E.M. Siatkowska, Szkice z dziejów literackich języków słowiańskich, Warszawa 2004.
4. Słowiańskie języki literackie. Rys historyczny, pod red. B. Oczkovej, E. Szczepańskiej, T. Kwoki, Kraków 2011.
5. Z. Stieber, Świat językowy Słowian, Warszawa 1974.
6. Cz. Bartula, Podstawowe wiadomości z gramatyki staro-cerkiewno-słowiańskiej na tle porównawczym, Warszawa 1981.
7. Powyższa lista ma charakter orientacyjny i jest realizowana we fragmentach z uwzględnieniem zaplanowanego dla przedmiotu nakładu czasu pracy przewidzianej na czytanie. Ostateczny kształt listy lektur określa wykładowca na początku zajęć.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Przygotowanie do zajęć	15
Czytanie wskazanej literatury	15
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	5
Przygotowanie do zaliczenia	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 80
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
PFN_K2_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny odbieranych treści, analizowania, zestawiania i waloryzowania źródeł informacji, krytycznego uczestnictwa w procesach komunikacji, dyskursu i dialogu społecznego i interkulturowego
PFN_K2_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do aktywnego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym, zwłaszcza do podjęcia partnerskiego dialogu z przedstawicielami odmiennych światopoglądów, środowisk i kręgów kulturowych
PFN_K2_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykorzystywania wiedzy o literaturze, języku i kulturze rodzimej do budowania tożsamości zbiorowej i rozwijania więzi społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, z wykazaniem wrażliwości etycznej związanej z własną pracą i udziałem w różnych formach życia i kooperacji zbiorowej
PFN_K2_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania odpowiedzialnych działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego regionu, kraju i świata, krzewienia kultury języka i kultury czytelnicy - zwłaszcza w pracy nauczyciela
PFN_K2_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do współdziałania z innymi, funkcjonowania w zróżnicowanym otoczeniu społeczno-kulturowym oraz zawodowym, także międzynarodowym i międzykulturowym - zwłaszcza w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów
PFN_K2_U01	Absolwent/ka potrafi formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych, zmiennych warunkach, także przystosowując istniejące lub opracowując nowe narzędzia i metody zwłaszcza w odniesieniu do zadań nauczyciela szkoły ponadpodstawowej
PFN_K2_U02	Absolwent/ka potrafi formułować i rozwiązywać niezłożone problemy badawcze w zakresie literaturoznawstwa, filozofii i językoznawstwa, posługując się ujęciami teoretycznymi, pojęciami, narzędziami, procedurami i sprawnościami właściwymi dla polonistyki i etyki
PFN_K2_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać właściwie dobrane źródła i informacje, także z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, dokonywać ich oceny, krytycznej analizy, syntezy i twórczej interpretacji
PFN_K2_U07	Absolwent/ka potrafi formułować i wyrażać własne poglądy, posługując się właściwym stylem funkcjonalnym polszczyzny, dobranym adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, z uwzględnieniem ekspresywnych, estetycznych i pragmatycznych właściwości języka polskiego
PFN_K2_U08	Absolwent/ka potrafi formułować i artykułować wnioski na podstawie poprawnie przeprowadzonych i uargumentowanych rozumowań odwołujących się do wiedzy, prowadzić debaty i brać udział w dyskusjach, zwłaszcza odnoszących się do zagadnień literackich, społeczno-etycznych i kulturowych
PFN_K2_U11	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności ogólne, dziedziczne i specjalnościowe, planować i realizować własne uczenie się przez całe życie, jak również ukierunkowywać innych w tym zakresie
PFN_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób teoretyczne uwarunkowania literaturoznawstwa, filozofii i językoznawstwa, procedury poznawcze, metodologie i zastosowania wiedzy właściwe dla tych dyscyplin, wykorzystywaną na ich obszarze terminologię, jak również właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych zaawansowane metody analizy i interpretacji różnych tekstów ze szczególnym uwzględnieniem komunikatów językowych, w tym literackich
PFN_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób główne tendencje rozwojowe literaturoznawstwa, filozofii i językoznawstwa, a także usytuowanie, miejsce i znaczenie polonistyki i etyki w obszarze badań i edukacji humanistycznej
PFN_K2_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób fakty i zjawiska z zakresu historii języka polskiego od początków do współczesności, a także miejsca polszczyzny wśród innych języków indoeuropejskich, zwłaszcza słowiańskich
PFN_K2_W09	Absolwent/ka zna i rozumie w szerokim zakresie główne uwarunkowania wiedzy o kulturze, jej systemach i społecznych obiegach, regułach komunikacji, dialogu i dyskursu społecznego, także w odniesieniu do społeczno-kulturowej roli odgrywanej współcześnie przez nowe media komunikacyjne